DOI: 10.33766/2524-0323.94.170-180

УДК 342.922.07(477):001.89

Тарасенко В. С., аспірантка Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, Україна)

e-mail: vs.tarasenko@ukr.net

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-0864-4161>

ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ У СФЕРІ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

У результаті проведеного дослідження окреслено поняття адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності в Україні. На підставі аналізу існуючих у літературі підходів до його елементного складу надано пропозиції щодо удосконалення його змісту. Зазначено, що адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності в Україні являє собою сукупність взаємозалежних та взаємозумовлених правових елементів, що визначають місце та роль Кабінету Міністрів України в системі органів управління науковою та науково-технічною сферою в Україні.

Ключові слова: система органів виконавчої влади, адміністративно-правовий статус, поняття та зміст, державне управління, наукова та науково-технічна діяльність.

© Тарасенко В. С., 2021

Постановка проблеми. Дослідження особливостей функціонування будь-якого суб'єкта суспільних відносин, у тому числі врегульованих нормами адміністративного права, передбачає встановлення його правового статусу, адже саме ця властивість суб'єкта дозволяє повно розкрити його зміст, особливості і цілі функціонування, місце в суспільстві, характер взаємовідносин з іншими суб'єктами тощо.

Однак, на сучасному етапі розвитку науки адміністративного права питання визначення поняття та змісту адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності в Україні не розкрито. Існуючі ж роботи з дослідження адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України в цілому не повно розкривають його сутність та елементний склад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню визначення поняття та змісту адміністративно правового статусу в науці присвячені праці таких науковців, як: В. Б. Авер'янов, Д. М. Бахрах, С. В. Ківалов, Т. О. Коломєць, В. Я. Малиновський, С. Г. Стеценко, О. Ю. Якімов та інші. Адміністративно-правовий статус окремих органів виконавчої влади поставав предметом досліджень О. І. Безпалової, А. Т. Комзюка, Н. В. Лебідь, О. В. Ніколайчук, С. В. Пономарьова А. А. Стародубцева, С. В. Циганок та інших. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України в цілому піддавався дослідженню в роботах С. В. Осауленко. Водночас, специфіка адміністративно-правового статусу вищого органу виконавчої влади в Україні у сфері наукової та науково-технічної діяльності залишалась поза увагою. А окремі положення, що стосуються змісту його статусу в цілому, потребують уточнення.

Формулювання цілей. За мету дослідження поставлено визначення поняття та змісту адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України у сфері наукової і науково-технічної діяльності. Мета досягнута через послідовне виконання наступних наукових завдань: 1) визначення існуючих у науковій літературі підходів до розуміння адміністративно-правового статусу суб'єктів адміністративно-правових відносин та Кабінету Міністрів України, зокрема; 2) визначення найбільш оптимальної за елементним складом моделі адміністративно-правового статусу; 3) встановлення співвідношення за обсягом понять адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України в цілому та його адміністративно-правового статусу у сфері наукової та науково-технічної діяльності, пояснення його специфіки; 4) базуючись на цьому співвідношенні, визначення поняття та елементного складу адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності.

Виклад основного матеріалу. У загальній теорії права існує ряд визначень поняття правового статусу, які в сукупності дають змогу зрозуміти його зміст та сутність. Наприклад, Ю. С. Шемшученко вказує, що під цим поняттям слід розуміти встановлене нормами права положення його суб'єктів, сукупність їх прав та обов'язків [1, с. 626]. О. Ф. Скаун визначає правовий статус, як систему закріплених у нормативно-правових актах і гарантованих державою прав, свобод, обов'язків, відповідальності, згідно з якими індивід, як суб'єкт права, координує свою поведінку

в суспільстві [2, с. 377]. М. І. Абдулаєва наголошує, що правовий статус індивіда визначає його місце в правовому спілкуванні і відображає його стан у взаєминах із суспільством і державою [3, с. 119-120]. За О. В. Мальком, правовий статус являє собою комплексну інтеграційну категорію, що відбиває взаємовідносини суб'єктів суспільних відносин, особи і суспільства, громадянина і держави, індивіда та колективу, а також інші соціальні зв'язки [4, с. 237].

Таке розуміння правового статусу є загальноправовим та відображає його елементний склад, до яких відносять: права, свободи, обов'язки відповідальність суб'єкта. На основі цих загальнотеоретичних уявлень про правовий статус у галузевих юридичних науках почали формуватися власні визначення та підходи до його елементного складу. Не залишилась осторонь цього процесу й наука адміністративного права. Окремі її представники зазначають, що «нині в науковій літературі не має єдиної позиції щодо його (адміністративно-правового статусу) визначення» [5, с. 188]. Отже, розглянемо основні з них. Перед цим слід зазначити, що в науці адміністративного права проводиться розмежування адміністративно-правового статусу фізичної особи (приватної та публічної) та адміністративно-правового статусу органу публічної влади. Для досягнення мети нашого дослідження зосередимо увагу на групі визначень, що стосуються органів публічної влади.

Так Т. О. Коломєєць зазначає, що поняття адміністративно-правового статусу охоплює сукупність прав та обов'язків, закріплених нормами адміністративного права за певним органом, які реалізуються в рамках як адміністративних правовідносин, так і поза ними [6, с. 64]. С. Г. Стеценко зазначає, що адміністративно-правовий статус органу публічної адміністрації виражає сукупність прав, обов'язків та гарантій їх реалізації, що визначені в нормативних актах [7, с. 90]. Деякі науковці, як елементи адміністративно-правового статусу, виділяють функції, завдання та компетенцію органу публічної влади [8, с. 82-94]. Дещо інший зміст цього поняття формує В. Я. Малиновський: правовий статус як інститут права складається з завдань, цілей, компетенції, відповідальності, порядку формування та процедури діяльності органів публічної влади [9, с. 378]. О. Ю. Якімов вказує, що поняття «адміністративно-правовий статус» містить такі елементи, як: компетенція, правозастосування, юридична відповідальність, а також нормативно-визначений порядок створення [10, с. 39].

Проте найбільш поширеним на сучасному етапі розвитку наукових досліджень проблем адміністративно-правового статусу окремих суб'єктів є концепція, запропонована В. Б. Авер'яновим, відповідно до положень якої структуру адміністративно-правового статусу поділяють на блоки. Указані науковці виділяють три блоки: а) цільовий; б) структурно-організаційний; та в) компетенційний [11, с. 255]. До цільового блоку включають принципи, цілі, завдання та функції органу державної влади. Структурно-організаційний включає порядок створення, реорганізації, ліквідації органу державної влади, процедури його діяльності, право на офіційні символи, лінійну та функціональну підпорядкованість. Компетенційний, своєю чергою, включає права, обов'язки та відповідальність органу державної влади [12, с. 5-6].

У літературі існують пропозиції й щодо розширення кількості блоків адміністративно-правового статусу органів державної влади через виділення відповідальності в окремий блок. Зокрема, Н. В. Лебідь в основі дослідження адміністративно-правового статусу державних інспекцій в Україні закладено чотири елементи: цільовий блок, компетенція, організаційний блок та відповідальність [13, с. 39-40]. А. А. Стародубцев при дослідженні правового статусу інспекцій з особового складу органів внутрішніх справ виокремлює п'ять блоків: а) цільовий, б) структурно-організаційний, в) функції та повноваження; г) функціональний, д) відповідальність. Зокрема, цільовий блок включає призначення та завдання інспекцій; структурно-організаційний блок охоплює питання утворення інспекцій, їх підпорядкування, структуру та штати; назва наступного блоку – функції та повноваження – говорить сама за себе; до функціонального блоку дисертант відносить форми методи діяльності інспекцій; нарешті, останній блок включає межі відповідальності інспекцій та їхніх працівників у разі порушення ними прав суб'єктів правоохорони [14, с. 10].

Щодо позиції Н. В. Лебідь, то науковець виокремила відповідальність із складу компетенційного блоку. У цілому така позиція має право на існування, адже, як відомо, у загальнотеоретичній моделі правового статусу особи, юридична відповідальність також розглядається паралельно із правами, свободами та обов'язками особи. Тому така пропозиція вбачається прийнятною, хоча й не відіграє вирішального значення для досліджень індивідуальних адміністративно-правових положень тих чи інших органів державної влади або місцевого самоврядування. Питання відповідальності в будь-якому випадку буде вкладатись у предмет таких досліджень, чи то в якості відокремленого блоку, чи то в складі групи інших елементів.

Зауваження викликає позиція А. А. Стародубцева, який виокремив із цільового блоку функції органів публічної влади, які, на думку автора, утворюють відокремлений функціональний блок. Та, водночас, окремо виділив блок «функції та повноваження», що призвело до дублювання функціонального блоку. Вважаємо, що виокремлення функцій із цільового блоку адміністративно-правового статусу призводить до штучного розірвання зв'язків між цими поняттями, адже, найбільш тісно функції пов'язані саме із метою та завданнями діяльності органів публічної влади. На це вказує, власне, і загальне визначення поняття «функція» в теорії права. Під функціями розуміють напрями діяльності, у яких знаходять свій вираз сутність, завдання і цілі. З нею пов'язується спрямований вплив системи (структури, цілого) на певні сторони зовнішнього середовища [15, с. 71]. З цього приводу слушно зазначає В. Б. Авер'янов, що функцію органу виконавчої влади можна визначити як узагальнюючу характеристику призначення й спрямованості дій такого органу, зосереджених на досягнення об'єктивно обумовлених цілей та завдань державного управління [16, с. 76]. Отже, функція органу державної влади скеровує його на досягнення цілей та завдань такого органу. Саме тому їх дослідження може бути більш результативним у нерозривному зв'язку із цілями та завданнями.

У літературі висловлювалась думка про відсутність складі адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади такого структурного елементу, як відповідальність. В обґрунтування своєї позиції науковці наводять загальноприйняте визначення юридичної відповідальності як гарантованої та забезпеченої державним примусом міри реагування держави на дотримання та виконання норм права, що характеризується засудженням протиправного діяння й суб'єкта правопорушення, покладанням на останнього обов'язку зазнати позбавлення і несприятливі наслідки особистого, майнового, організаційного характеру за вчинене правопорушення. З огляду на це, доходять висновку, що орган державного управління не може нести юридичну відповідальність, адже його не можна примусово позбавити певних соціальних благ чи цінностей (матеріальних, духовних чи особистих).

На додаток науковці посилаються на відсутність законодавчої регламентації адміністративної відповідальності органів виконавчої влади у Законі України «Про центральні органи виконавчої влади». Зокрема, у статті 27 зазначеного нормативно-правового акту йде мова лише про відповідальність посадових осіб міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, які можуть нести кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та цивільно-правову відповідальність відповідно до закону.

Виняток із цього правила, на думку науковців, стосується лише Кабінету Міністрів України, який може нести конституційно-правову відповідальність та інших органів виконавчої влади в частині цивільно-правової відповідальності [17, с. 37-41].

У фаховій літературі в останні роки порушується питання адміністративно-правової відповідальності юридичних осіб, але в частині відповідальності суб'єктів приватної форми власності [18, с. 291-292; 19, с. 189-191]. Хоча автори цих праць не конкретизують організаційно-правову природу таких юридичних осіб, із аналізу тих нормативних актів, які регламентують адміністративну відповідальність для них, можна дійти висновку саме про юридичних осіб приватно-правової форми.

Аналіз сучасних монографічних досліджень, що присвячені адміністративно-правовому статусу окремих органів публічної влади, підтверджує цю тезу. Автори, як правило, включають до складу адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади елемент адміністративної юридичної відповідальності, проте вже при розкритті його змісту зосереджуються на відповідальності посадових осіб цих державних органів. Наприклад, С. В. Циганок у рамках дослідження адміністративно-правового статусу регіональної прокуратури зазначає наступне: «Адміністративну відповідальність у сфері діяльності регіональної прокуратури умовно можна поділити на три площини: адміністративна відповідальність прокурорів регіональних прокуратур та адміністративна відповідальність, яка накладається прокурорами регіональних прокуратур, що складається з повноважень прокурорів регіональних прокуратур на складання адміністративних протоколів, та адміністративна відповідальність інших осіб за правопорушення у сфері діяльності регіональної прокуратури» [20, с. 116].

О. В. Пономарьов у дисертації, присвяченій дослідженню адміністративно-правового статусу податкової міліції в Україні, розкриває зміст юридичної відповідальності посадових і службових осіб податкової міліції України [21, с. 99-120]. С. В. Ніколайчук у своєму дослідженні «Адміністративно-правовий статус національної школи суддів України» вказує на наявність лише цивільної відповідальності юридичної особи публічного права і лише за винні дії своїх працівників [22, с. 105].

Отже, говорячи про відповідальність як складову адміністративно-правового статусу органу виконавчої влади, слід вести мову про адміністративну відповідальність її посадових осіб.

Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності структурно є частиною адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України в цілому. Ці категорії перебувають у діалектичному зв'язку як ціле та частина. Проте, його дослідження дозволяє більш детально розкрити статус як ціле, адже уряд є багатофункціональним органом державного управління. Він здійснює, згідно із Законом України «Про Кабінет Міністрів України», проведення бюджетної, фінансової, цінової, інвестиційної, у тому числі амортизаційної, податкової, структурно-галузевої політики; політики у сферах праці та зайнятості населення, соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, науки і культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування.

У кожній із значених сфер державного управління специфічними є мета, завдання та функції діяльності, обсяг визначених законом прав та обов'язків Кабінету Міністрів України, встановлення яких повинно відбуватись на підставі аналізу галузевих нормативно-правових актів: у сфері бюджету, екології, охорони здоров'я, науки тощо. У рамках структурного блоку специфіка діяльності Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності характеризується роботою спеціальних підрозділів, які відповідають за реалізацію функцій та завдань із здійснення державного управління сферою науки і техніки. Інші ж елементи адміністративно-правового статусу будуть незмінними, як-то: принципи діяльності, порядок створення, реорганізації, ліквідації Кабінету Міністрів України, процедури його діяльності, право на офіційні символи, лінійна та функціональна підпорядкованість.

Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України поставав предметом наукових досліджень, зокрема, на рівні монографічної роботи С. В. Осауленко. Науковцем наголошується на існуванні трьох елементної структури його статусу, яка складається із завдань, функцій, прав і обов'язків. Також зазначається, що відповідальність Кабінету Міністрів України є політичною і складовою конституційно-правового статусу Кабінету Міністрів України. Адміністративно-правова відповідальність Кабінету Міністрів України може бути лише теоретично його складовою. На сьогодні законодавчо не передбачено відповідальності Кабінету Міністрів України як елемента його адміністративно-правового статусу (підстав, процедури, стягнень) [23, с. 10].

Отже, автор при дослідженні правового статусу Кабінету Міністрів України застосовує підхід до визначення його елементного складу, виділяючи лише такі

складові, як: завдання, функції, права і обов'язки. Порівняльний аналіз запропонованої С. В. Осауленко моделі із більш поширеною в науці «триблоковою», наводить до висновку, що перша є вужчою за змістом, аніж друга, та лише частково розкриває дійсний зміст адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України. Зокрема, поза дослідженням залишаються такі складові, як: принципи та цілі діяльності; структурно-організаційний блок, який розкриває порядок створення, реорганізації, ліквідації Кабінету Міністрів України, процедури його діяльності; та адміністративна відповідальність його посадових осіб. Такий підхід ускладнює комплексне дослідження адміністративно-правового статусу вищого органу виконавчої влади, тому більш обґрунтованим вбачається застосування моделі, яка передбачає поділ елементів адміністративно-правового статусу на три блоки: цільовий, структурно-організаційний та компетенційний.

Базуючись на вказаних висновках, адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності в Україні можна визначити, як сукупність взаємозалежних та взаємозумовлених правових елементів, що визначають місце Кабінету Міністрів України в системі органів управління науковою та науково-технічною сферою в Україні та відображають його мету, завдання, функції, принципи діяльності, права та обов'язки в науковій і науково-технічній сфері суспільних відносин, та відповідальність посадових осіб за вчинення правопорушень стосовно управління сферою науки і техніки в Україні.

Висновки. Підсумовуючи викладене, слід зазначити, адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності являє собою сукупність взаємозалежних та взаємозумовлених правових елементів, що визначають місце та роль Кабінету Міністрів України в системі органів управління науковою та науково-технічною сферою в Україні.

Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності структурно складається з трьох блоків: а) цільовий; б) структурно-організаційний; та в) компетенційний. Цільовий блок містить принципи, цілі, завдання та функції Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності в Україні. Структурно-організаційний включає порядок створення, реорганізації, ліквідації Кабінету Міністрів України, процедури його діяльності у сфері наукової та науково-технічної діяльності в Україні, право на офіційні символи, лінгвіну та функціональну підпорядкованість. Компетенційний, своєю чергою, охоплює права, обов'язки Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності та відповідальність його посадових осіб.

Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України у сфері наукової та науково-технічної діяльності структурно є частиною адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України в цілому та відображає особливості діяльності зазначеного державного органу у сфері наукової і науково-технічної діяльності в Україні через специфіку мети, завдань та функцій діяльності, обсягу визначених законом прав та обов'язків у сфері науки і техніки та особливостей устрою й роботи структурних підрозділів, які відповідають за реалізацію функцій і завдань зі здійснення державного управління галуззю науки і техніки в Україні.

Використані джерела:

1. Юридичне енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемпученко (відп. ред.) та ін. Київ : «Укр. Енцикл.», 1998. Т 5. : П – С. 2002. 736 с.
2. Скаун О. Ф. Теорія держави і права : підручник. Київ : Алерта ; КНТ ; ЦУЛ, 2010. 520 с.
3. Абдулаев М. И. Теория государства и права : учебник для высших учебных заведений. Москва : Финансовый контроль, 2004. 410 с.
4. Теория государства и права : Курс лекций / под ред. Н. И. Матузова и А. В. Матко. Москва : Юрист, 1997. 672 с.
5. Даниленко А. П. Поняття та структура адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування: теоретико-правовий аспект. *Право і суспільство* № 6 / 2013. С. 188-190.
6. Коломось Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
7. Стеценко С. Г. Адміністративне право України: навч. посіб. Київ : Атіка, 2007. 624 с.
8. Адміністративне право України: підручник / за загальною редакцією академіка С. В. Ківалова. Одеса : Юридична література, 2003. 896 с.
9. Малиновський В. Я. Державне управління: навч. посіб. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Київ : Атіка, 2003. 576 с.
10. Якимов А. Ю. Субъекты административной юрисдикции (правовой статус и его реализация): монография: Ч. 1. Правовой статус субъектов административной юрисдикции. Москва : ВНИИ МВД России, 2006. 268 с.
11. Виконавча влада і адміністративне право / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. Київ : Видничий Дім «Ін-Юре», 2002. 668 с.
12. Павлеків С. Р. Адміністративно-правовий статус органів публічної адміністрації у сфері житлово-комунального господарства України: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2013. 22 с.
13. Лебідь Н. В. Адміністративно-правовий статус державних інспекцій в Україні: дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2004. 202 с.
14. Стародубцев А. А. Організаційно-правові питання діяльності інспекції особового складу щодо зміцнення законності і дисципліни в органах внутрішніх справ: автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 1999. 20 с.
15. Загальна теорія держави і права: навч. посіб. / А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, С. Л. Лисенков та інші; за ред. В. В. Копейчикова. стер. вид. Київ: Юрінком Інтер, 2000. 320 с.
16. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. Київ: Факт, 2003. 384 с.
17. Ківалов С. В. Адміністративно-правовий статус державної служби як центрального органу виконавчої влади : монографія / С. В. Ківалов, О. І. Лавренова. Одеса : Фенікс, 2015. 190 с.
18. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
19. Адміністративне право : підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.). В. М. Гаращук, В. В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуї. Харків : Право, 2010. 624 с.
20. Циганок С. В. Адміністративно-правовий статус регіональної прокуратури в Україні: дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2017. 209 с.

21. Пономарьов О. В. Адміністративно-правовий статус податкової міліції України: дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2017. 179 с.

22. Ніколайчук С. В. Адміністративно-правовий статус Національної школи суддів України: дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2015. 182 с.

23. Осауленко С. В. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Одеса, 2010. 19 с.

References:

1. Yurydychne entsyklopediia (1998) (Vol. 1-6; Vol. 5) : P – S. (2002). Yu. S. Shemshuchenko (Ed.) et al. Kyiv : «Ukr. Entsykl.» [in Ukrainian].

2. Skakun, O. F. (2010) *Teoriia derzhavy i prava* : pidruchnyk. Kyiv : Alerta ; KNT ; TsUL [in Ukrainian].

3. Abdulaev, M. I. (2004). *Teoriya gosudarstva i prava* : uchebnyk dlya vyissih uchebnykh zavedeniy Moskva : Finansovyy kontrol. [in Russian].

4. *Teoriya gosudarstva i prava* : kurs leksiy. (1997). N. I. Matuzova, & i A.V. Malko (Eds.) Moskva : Yurist'. [in Russian].

5. Danylenko, A. P. (2013) *Poniattia ta struktura administratyvno-pravovoho statusu orhaniv mistsevoho samovriaduvannia: teoretyko-pravovyi aspekt Pravo i suspilstvo - Law and society, 6, 188-190.* [in Ukrainian].

6. Kolomoiets, T. O. (2011) *Administratyvne pravo Ukrainy. Akademichni kurs: pidruch.* Kyiv : Yurinkom Inter. [in Ukrainian].

7. Stetsenko, S. H. (2007) *Administratyvne pravo Ukrainy: navch. Posib.* Kyiv : Atika. [in Ukrainian].

8. *Administratyvne pravo Ukrainy: pidruchnyk* (2003) S. V. Kivalov (Ed.). Odessa : Yurydychna literatura.

9. Malynovskyi V. Ya. *Derzhavne upravlinnia: navch. posib.* Vyd. 2-he, dop. ta pererob (2003). Kyiv : Atika. [in Ukrainian].

10. Yakimov, A. Yu. (2006). *Sub'ekty administrativnoy yurisdiktsii (pravovoy status i ego realizatsiya): monografiya: part. 1 Pravovoy status sub'ektov administrativnoy yurisdiktsii* Moskva : VNII MVD Rossii. [in Russian].

11. *Vykonavcha vlada i administratyvne pravo.* (2002) V. B. Averianov (Ed.) Kyiv : Vydavnychi Dim «In-Yure». [in Ukrainian].

12. Pavlekiv, S. R. (2013) *Administratyvno-pravovyi status orhaniv publichnoi administratsii u sferi zhytlovo-komunalnoho hospodarstva Ukrainy. Extended abstract of candidate's thesis.* Kyiv. [in Ukrainian].

13. Lebidin, N. V. (2004) *Administratyvno-pravovyi status derzhavnykh inspektsii v Ukraini. Candidate's thesis.* Kharkiv. [in Ukrainian].

14. Starodubtsev, A. A. (1999) *Orhanizatsiino-pravovi pytannia diialnosti inspektsii osobovoho skladu shchodo zmitsnennia zakonnosti i dystsypliny v orhanakh vnutrishnikh sprav. Extended abstract of candidate's thesis.* Kharkiv. [in Ukrainian].

15. *Zahalna teoriia derzhavy i prava* : navch. posib. (2000) A. M. Kolodii, V. V. Kopiei chykov, S. L. Lysenkov (Eds.) et al.; V.V. Kopeichikov (Ed.) Kyiv : Yurinkom Inter. [in Ukrainian].

16. *Derzhavne upravlinnia: problemy administratyvno-pravovoi teorii ta praktyky* (2003) V. B. Averianov. (Ed.) Kyiv : Fakt. [in Ukrainian].

17. Kivalov, S. V. (2015) *Administratyvno-pravovyi status derzhavnoi sluzhby yak tsentralnoho orhanu vykonavchoi vlady: monohrafiia.* S. V. Kivalov, O. I. Lavrenova (Eds.) Odessa : Feniks. [in Ukrainian].

18. Administratyvne pravo Ukrainy. Povnyi kurs : pidruchnyk (2018) Halunko, V., Dikhtievskiy, P., Kuzmenko, O., Stetsenko, S. (Eds.) et al. Kherson : OLDI-PLJuS. [in Ukrainian].
19. Administratyvne pravo : pidruchnyk (2010) Yu. P. Bytiak (Ed.). V. M. Harashchuk, V. V. Bohutskyi (Eds.) et al.; Yu. P. Bytiak, V. M. Harashchuk, V. V. Zui (Eds.). Kharkiv : Pravo. [in Ukrainian].
20. Tsyhanok, S. V. (2017) Administratyvno-pravovyi status rehionalnoi prokuratury v Ukraini. *Candidate's thesis*. Kyiv. [in Ukrainian].
21. Ponomarov, O. V. (2017) Administratyvno-pravovyi status podatkovoi militsii Ukrainy. *Candidate's thesis*. Kyiv. [in Ukrainian].
22. Nikolaichuk, S. V. (2015) Administratyvno-pravovyi status Natsionalnoi shkoly suddiv Ukrainy. *Candidate's thesis*. Kyiv. [in Ukrainian].
23. Osaulenko, S. V. (2010) Administratyvno-pravovyi status Kabinetu Ministriv Ukrainy. *Extended abstract of candidate's thesis*. Odesa. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 30.03.2021

Тарасенко В. С., аспірантка Харківського національного університета внутрішніх дел (г. Харків, Україна)

ПОНЯТИЕ И СОДЕРЖАНИЕ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСА КАБИНЕТА МИНИСТРОВ УКРАИНЫ В СФЕРЕ НАУЧНОЙ И НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ

В результате проведенного исследования обозначены понятия административно-правового статуса Кабинета Министров Украины в сфере научной и научно-технической деятельности. На основании анализа существующих в литературе подходов к его элементному составу разработаны предложения по совершенствованию содержания.

Указано, что административно-правовой статус Кабинета Министров Украины в сфере научной и научно-технической деятельности представляет собой совокупность взаимосвязанных и взаимообусловленных правовых элементов, определяющих место и роль Кабинета Министров Украины в системе органов управления научной и научно-технической сферой в Украине.

Ключевые слова: система органов исполнительной власти, административно-правовой статус, понятие и содержание, государственное управление, научная и научно-техническая деятельность.

Tarasenko V., Graduate Student of Kharkiv National University of Internal Affairs (Kharkiv, Ukraine)

THE CONCEPT AND CONTENT OF THE ADMINISTRATIVE AND LEGAL STATUS OF THE CABINET OF MINISTERS OF UKRAINE IN THE FIELD SCIENTIFIC AND SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITY

As a result of the study, the concepts of administrative and legal status of the Cabinet of Ministers of Ukraine in the field of scientific and scientific-technical activities in Ukraine are identified. Based on the analysis of existing in the literature approaches to its elemental composition, suggestions are made to improve its content by applying a model that includes three

blocks: a) target, b) structural and organizational and c) competence. The target block contains the principles, goals, objectives and functions of the Cabinet of Ministers of Ukraine in the field of scientific and scientific-technical activities in Ukraine. Structural and organizational, including the procedure for creation, reorganization, liquidation of the Cabinet of Ministers of Ukraine, procedures for its activities in the field of scientific and scientific-technical activities in Ukraine, the right to official symbols, linear and functional subordination. Competent, in turn, includes the rights, responsibilities of the Cabinet of Ministers of Ukraine in the field of scientific and scientific-technical activities in Ukraine and the responsibilities of its officials. Based on this, it is indicated that the administrative and legal status of the Cabinet of Ministers of Ukraine in the field of scientific and scientific-technical activities in Ukraine is a set of interconnected and interdependent legal elements that determine the place and role of the Cabinet of Ministers of Ukraine in the scientific and technical in Ukraine. Structurally, it is part of the administrative and legal status of the Cabinet of Ministers of Ukraine as a whole and reflects the peculiarities of the executive body in the field of scientific and scientific-technical activities in Ukraine due to the specifics of its purpose, objectives and functions. sphere of science and technology and features of the device and work of the structural divisions responsible for implementation of functions and tasks on implementation of state management of sphere of scientific and scientific and technical activity in Ukraine.

Keywords: system of executive bodies, administrative and legal status, concept and content, public administration, scientific and scientific-technical activity.